

مطالعه تطبیقی موقعیت مکانی پمپ بنزین های شهرستان سب و سوران

نوید ملازهی کهن ملک

دانشجوی ارشد دانشگاه پیام نور واحد رضوانشهر صدوق

navidmollazahi@yahoo.com

چکیده

در برنامه ریزی است. در مطالعات شهری در گذشته که در جهت گسترش و توسعه شهرها در کشور انجام شده، بررسی های جغرافیایی چندان مورد توجه قرار نگرفته است (انصاری لاری و همکاران، ۱۳۹۰: ۲). در این تحقیق موقعیت مکانی کاربری پمپ بنزین در ارتباط با خصوصیات جغرافیایی شهرستان سب و سوران مورد بررسی قرار گرفته است.

در دهه های اخیر شاهد افزایش جمعیت شهری در ایران هستیم، این افزایش جمعیت به خاطر عواملی چون رشد جمعیت شهرها و همچنین مهاجرت جمعیت روستاها به شهرها می باشد (پور اسکندر، ۱۳۸۱). با توجه به رشد سریع جمعیت از آنجایی که گسترش شهرنشینی و همچنین افزایش جمعیت منجر به ازدیاد خودرو های مورد استفاده شده است و با گسترش استفاده از خودروها، تامین سوخت مورد نیاز آن ها در اولویت فعالیت های دولت قرار گرفته است. با توجه به اینکه شبکه حمل و نقل به طور معمول ۱۰-۲۰٪ سطح شهر را پوشش می دهد (پاول، ۲۰۱۳) بدیهی است چنین صفت حساس و مهمی که نقش تامین کننده ی سوخت در بخش های حمل و نقل، تردد، ایاب و ذهاب رابه عهده دارد، از آنچنان اهمیتی برخوردار است که یکی از مهمترین بخش های آن، یعنی مکان یابی جایگاه های سوخت (پمپ بنزین) به منظور ارائه خدمات مطلوب، سریع و ایمن بایستی مد نظر برنامه ریزان و متخصصان این صنعت قرار گیرد. شبکه های جایگاه های سوخت رسانی از جمله اجزای شبکه ی خدمات شهری است که به عنوان تامین کننده ی سوخت بخش حمل و نقل درون شهری عمل کرده و به نوبه ی خود از لحاظ ملاحظات ترافیکی، شهرسازی، ایمنی و محیط زیست دارای اهمیت می باشد. (فیرمن، ۲۰۰۴: ۳۵۰).

هدف از این مطالعه تحلیل توزیع مکانی جایگاه های سوخت بنزین در شهرستان سب و سوران و بررسی میزان تاثیرات این توزیع در بوجود آمدن مشکلات فعلی می باشد. مبنای نظری تحقیق حاضر، مفاهیم پایداری شهری، نظریه رشد هوشمند و نظریه عدالت اجتماعی در جغرافیای شهری است. توضیح اینکه، مطالعه و برنامه ریزی جهت ارزیابی موقعیت مکانی جایگاه های

هدف از این پژوهش بررسی نحوه توزیع مکانی پمپ بنزین ها و تطبیق آن با نیاز های شهرستان سب و سوران است. همچنین مشکلات پمپ بنزین ها از دیدگاه رانندگان شناسایی و براساس مقیاس لیکرت اولویت بندی شده اند. این مطالعه در قلمرو تحقیق ارزیابی با نتایج کاربردی قرار می گیرد. روش تحقیق در این پژوهش، روش توصیفی-تحلیلی است. آمار و اطلاعات لازم با روش مطالعه اسنادی جمع آوری شده است. شناسایی مشکلات جایگاه های سوخت و همچنین متوسط فاصله مستقیم محل زندگی تا جایگاه سوخت از روش مطالعات میدانی و تکمیل پرسشنامه صورت گرفته است. نمونه هم به شکل تصادفی ساده از بین رانندگان حاضر در صف پمپ بنزین و با حجم ۱۱۲ نفر انتخاب شده است. مبنای نظری تحقیق، نظریات مطرح شده در زمینه پایداری شهر، رشد هوشمند و عدالت فضایی است. مکانیابی صحیح پمپ بنزین ها با کاهش مسافت سفر و زمان صرف شده در شبکه معابر، در جهت بهبود عدالت اجتماعی و توسعه پایدار و در راستای اهداف رشد هوشمند شهر می باشد. در این تحقیق مشخص گردید سطح دسترسی به پمپ بنزین در سطح شهر یکسان نیست و همچنین کمبود پمپ بنزین از مهمترین دلایل مشکلات فعلی پمپ بنزین ها در شهر می باشند.

واژه های کلیدی: پمپ بنزین، حمل و نقل، عدالت اجتماعی،

موقعیت مکانی، شهر سب و سوران

مقدمه

ترافیک به عنوان جدی ترین معضل حمل و نقل درون شهری در سطح دنیا مطرح است (عزت پناه و همکاران، ۱۳۹۳: ۳). یکی از راهکارهای مقابله با این معضل تنظیم صحیح کاربری های شهری با رویکرد کنترل تقاضای سفر است. در حقیقت، برنامه ریزی کاربری زمین همواره به عنوان بخش اصلی برنامه ریزی شهری به شمار می آید (خادمی و همکاران ۱۳۹۳: ۲۱). مساله دیگر، لزوم توجه به خصوصیات جغرافیایی مناطق مختلف